

død før henrettelsen?

STEIN SLETTEBAK
WANGEN

VERDAL: Tor Ingar Rinnan (67) arbeider med sin andre bok om broren Henry Oliver Rinnan. Boka som etter planen skal komme ut i 1996, vil inneholde nye avsløringer om krigsforbyters liv - og død: - Det er et stort spørsmål om Henry virkelig ble avrettet på Kristiansten festning, sier Rinnan, til Adresseavisen.

Broren til mannen som følge alle historiske dokumenter ble skutt klokka fem etter over fire om mor-

genen 1. februar 1947 på Kristiansten festning i Trondheim, samarbeidet med journalist Tore Stuberg om sin første bok om «Rinnan-saken». Den kom ut i 1982. Siden har han samlet masse ny dokumentasjon.

- Jeg er på det nærmeste ferdig med manuset, men vil vente til etter NRK-serien om Henry, og neste års 50-års-jubiläum over freden, med å utgi boka. Den vil sette endelig ting i et nytt perspektiv. Det er blant annet et stort spørsmål om Henry Oliver Rinnan virkelig ble avrettet på Kristiansten festning, eller om han var død da han kom dit, sier Rinnan.

Tor Ingar Rinnan nekter å gi utfyllende kommentarer til den oppslagsvekkende antydningen om at Henry Oliver Rinnan kanskje ikke ble

skutt på Kristiansten, av en eksekusjonspelotong bestående av ti geværskyttere og med Odd Sørli som leder. Han ber oss vente til boken foreligger.

Henry Rinnans bror sitter med hitil ukjente lydbånd fra samtaler han hadde med en av sine øvrige brødre om Henrys siste dager. Denne broren delte celle med Henry da de satt fanget på Mjøsshotellet i Trondheim.

- Denne broren min er også død, men jeg har naturligvis tatt vare på lydbåndene. De forteller svært interessante ting fra mange epoker under krigen. Også om den siste tiden Henry levde. Jeg kommer blant annet til å fortelle nye ting om den så mye omtalte flukten fra Mjøsshotellet, sier Rinnan.

Selv møtte han lederen for

HENRY'S BROR: Tor Ingar Rinnan (67) tar sterk avstand fra påstanden om at han var medlem i Rinnan banden.

Foto: IVAR MØLSKNES

Rinnan-banden siste gang, 14 dager før skuddene ble avfyrt på Kristiansten: - Henry og jeg var alene i nesten tre timer. I tillegg fikk jeg prate med ham i en time, mens Linge-offiserene Odd og Kjell Sørli var til-

stedet.

- Sa Henry noen ganger til deg at han angret på de mange brutale overgrepene og drapene?

- Henry viste ingen tegn på anger, bortsett fra Vikna-aksjonen. Den angret han på.

Men ellers beklaget han ikke noe av det han hadde gjort. Jeg vil ikke si mer om Henry Oliver Rinnan før min neste bok foreligger i 1996, sier Tor Ingar Rinnan.

107531

KJELL SØRLI: - Med denne pistolen ble Henry Oliver Rinnan skutt av min bror, Odd Sørli, på Kristiansten festning 1. februar 1947.

— Min bror skjøt Henry Rinnan

OPPDAL: - Henry Oliver Rinnan ble skutt på Kristiansten festning, det er sikkert som amen i kirka. Det var min bror Odd, som ga Henry Oliver Rinnan «nådeskuddet», sier Kjell Sørli (71) til Adresseavisen.

Den tidligere Linge-offiseren Kjell Sørli avfeier Tor Ingar Rinnans antydninger om at Henry Rinnan ikke ble avrettet på festningen, som «bare tull». Oppdal-legen er i beaktelse av pistolen som Milorg-økt Odd Sørli rettet mot Rinnans tinning og av-

ODD SØRLI: Milorg-sjefen fra Oppdal var mannen som ga Henry Oliver Rinnan «nådeskuddet», sier Kjell Sørli.

fyrte det endelige skuddet med.

Odd Sørli er død. Han ville aldri snakke offentlig om sin rolle som leder av henrettelsen på Kristiansten festning grytidlig om morgenen 1. februar 1947. Sørli var ikke engang lysten til å snakke om hendelsen privat. Men til sin bror Kjell har han fortalt hva som skjedde.

Gråtende Rinnan

Kjell Sørli var selv tilstede da Henry Oliver Rinnan ble ført til retterstedet. Da de ti mennene med geværer skjøt mot Henry Rinnan, sto Sørli utenfor festningen. Inne sto blant andre biskop Arne Fjellbu, politimester Erling

Østerberg, general Strugstad og overlege Erik Thoresen.

Da skuddene rev stillheten i filler fem minutter over fire om morgenen, gikk Odd Sørli frem til Rinnan. Krigsforbyteren lå på ryggen, etter at geveerkulene hadde revet over båndet som bandt Rinnan til en palle. Sørli skjøt Rinnan i tinningen fra kloss hold.

Det er absolutt bare tull å antyde at Henry Rinnan ikke ble drept av skuddene på festningen 1. februar, sier Kjell Sørli. Han avfeier også alle påstander om at «Rinnan var likkald til det siste». - Rinnan gikk ikke fryktlos til retterstedet. Han mistet

fatningen fullstendig og raste og skrek da fengselsbetjentene Steen og Grønli førte ham frem til retterstedet. De måtte legge ham i bakken.

Ifølge Kjell Sørli var Henry Oliver Rinnan et ynkelig skue i minuttene før han ble skutt. - Men han gikk selv til retterstedet, sier Sørli, som hadde mange samtaler med landsforæderen etter at han ble fanget. Han ble aldri imponert over Rinnan, og deler ikke oppfatningen mange hadde av ham som en intelligent etterretningssmann: - Han var heller det motsatte, sier Sørli.

— Jeg var ikke med i Rinnan-banden

STEIN SLETTEBAK
WANGEN

VERDAL: - Jeg var aldri med i Rinnan-banden, slik Sturla Røysing hevder. Trekker ikke Røysing til seg påstanden, blir rettssak, sier Tor Ingar Rinnan (67), bror til Henry Oliver Rinnan, til Adresseavisen.

Røysing er leder i Nord-Trøndelag krigsinvalideforening, og er bedt av Rinnan om å beklage påstanden han kom med i Trønder-Avisa 12. august i år. - Om ikke en offentlig beklagelse kommer med det første, må Røysing møte meg i rettssalen, sier Rinnan.

Han vurderer også å trekke redaktøren for retten: - Avisen har ansvaret for det som kommer på trykk. Påstanden om at jeg var medlem i Rinnan-banden, er utligelig. Jeg ser frem til en eventuell rettsak der Røysing og avisen skal dokumentere det, sier Rinnan.

Beklager oppstyret

Henry Oliver Rinnan og Rinnan-banden har pånytt kommet i medias søkelys, 49 år etter at krigsmaralittet var over. Nynazistbandet «Rinnan Band», NRKs kjempeserie om Henry Rinnan til 50 års-jubilé etter at krigen var over, og museet som er opprettet i elstebæren ved

Hanssons bok «Hvem var Henry Rinnan?» Nå har han gitt opp håpet om å få stoppet NRK-serien. Men han akter ikke å la lederen i Nord-Trøndelag krigsinvalideforening få fremstille ham som tidligere medlem i Rinnan-banden.

- Jeg kan ikke bli mer skadet enn det jeg allerede er blitt. Men jeg har barn og barnebarn å ta hensyn til. Jeg hverken kan eller vil viske ut at jeg er bror av Henry, og at jeg hadde fangeopphold på Falstad etter krigen. Det jeg aldri kommer til å akseptere, er å bli presentert som medlem i Rinnan-banden, sier Rinnan.

Henry Rinnans bror satt som fange på Falstad i et halvt år etter krigens slutt. Saken mot ham ble imidlertid henlagt og han fikk tilbake sine norske statsborgerrettigheter. Han har siden avtjent verneplikten i mer enn ti år. - Et medlem i Rinnan-banden hadde vel ikke fått lov til det?, sier han.

- Er du fornøyd med en beklagelse i avisen?

- En beklagelse er et plaster på såret. Likevel vet jeg jo at svært mange vil huske det store bandemedlem-opplaget mer enn et dementi.

Jeg håper folk tenker seg om i fremtiden, før de sier noe de ikke har dekning for. Det gjelder også NRKs store serie om min bror.

- Du var i Rinnan-bandens beryktede «bandekloster» i Jonsvannsvæien 46 i Trondheim flere ganger?

- Ja, men det betyr ikke at jeg var med i Rinnan-banden. Jeg besøkte min bror der noen ganger. Jeg hverken hørte eller så noe galt. Da jeg i ettertid fikk høre hva som hadde foregått der, reagerte jeg med like sterk avsky som alle andre. Jeg har aldri forsvart det Henry gjorde under krigen.

Tor Ingar Rinnan har et ønske om at museet på Falstad skal fortelle hele historien om det som skjedde i konsentrasjonsleiren, og den senere fangeleiren for landsvilkere. Det var hans engasjement i den retning som fikk lederen i krigsinvalideforeningen til å reagere. Sturla Røysing betraktet det som et hån mot norske motstandsfolk om Rinnan fikk sitt ønske oppfylt.

- Skal hele sannheten om det som skjedde på Falstad under krigen og i den første tiden etter freden, frem i lyset, kan man ikke sette en strek over det faktum at landssvikene ble plassert

der. Jeg har behov for å fortelle at jeg var med på å grave frem lik der. Det er ikke korrekt at det bare var tyske krigsfanger som grov opp lik. Hvorfor skal denne delen av krigshistorien forties? Hvorfor skal ikke jeg få lov til å fortelle om de overgrep som jeg og min mor ble utsatt for på Falstad? Mor var ikke engang medlem i NS. Hennes «forbrytelse» besto i at hun var Henrys mor, sier Rinnan.